МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра систем штучного інтелекту

Лабораторна робота №3

з дисципліни

«Дискретна математика»

Виконала:

студентка групи КН-112

Максимець Віра

Викладач:

Мельникова H. I.

Тема: Побудова матриці бінарного відношення

Мета роботи: набуття практичних вмінь та навичок при побудові

матриць бінарних відношень та визначені їх типів.

Варіант № 10

1. Чи є вірною рівність

$$(A \cup B) \times (C \cup D) = (A \times C) \cup (B \times C) \cup (A \times D) \cup (B \times D)$$
?

Так, розв'язок:

$$(A \cup B) \times (C \cup D) \Leftrightarrow ((A \cup B) \times C) \cup ((A \cup B) \times D) \Leftrightarrow$$

 $(A \times C) \cup (B \times C) \cup (A \times D) \cup (B \times D)$

2. Знайти матрицю відношення $R \subset 2^A \times 2^B$

$$A = \{2,4\}, B = \{1,2,4\}$$

$$R=\{(x,y)|x\subset A \& y\subset B \& y\subset x\}$$

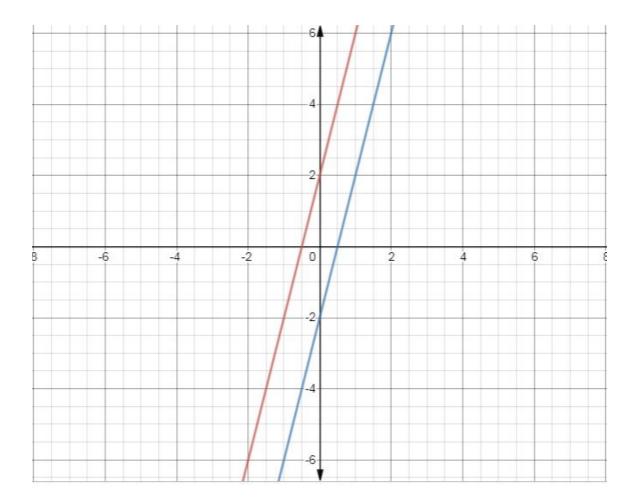
$$A \times B = \{(2,1),(2,2),(2,4),(4,1),(4,2),(4,4)\}$$

 $R = \{(2,2),(2,4),(4,2),(4,4)\}$

	0	2	4	(2,2)	(2,4)	(4,2)	(4,4)
0	0	0	0	0	0	0	0
2	0	1	1	1	1	1	1
4	0	1	1	1	1	1	1
(2,4)	0	0	0	0	1	0	0

3. Зобразити відношення графічно:

$$a=\{(x,y)|(x,y)\in \mathbb{R}^2 \ \&|y-4x|<2\}$$
 , де R - множина дійсних чисел.

Зображення відношення α зводиться до графічного розв'язання системи нерівностей |y-4x|<2

<u>4.</u> Маємо бінарне відношення R⊂A×A, де A={a,b,c,d,e}, яке задане своєю матрицею

$$A(R) = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Перевірити чи є дане відношення рефлексивним, симетричним, транзитивним, антисиметричним?

1.Рефлексивність +

- вздовж головної діагоналі знаходяться одиниці
- для будь-якого а ∈ А виконується aRa

2. Симетричність -

- немає симетрії відносно головної діагоналі
- для довільного x_{nm} і x_{mn} не виконується $x_{nm} = x_{mn}$

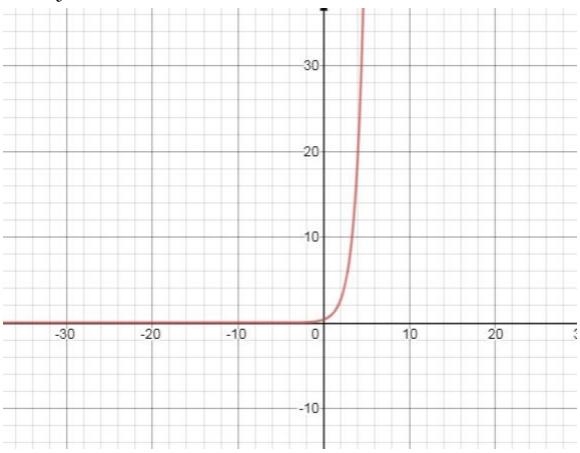
- 3. Транзитивність -
  - для довільного $\mathbf{x}_{ik}$ і $\mathbf{x}_{kj}$ і $\mathbf{x}_{ij}$ не виконується $\mathbf{x}_{ik} = \mathbf{x}_{kj} = \mathbf{x}_{ij}$
- 4. Антирефлексивність -
  - дане бінарне відношення є рефлексивним
- **5.** Визначити множину (якщо це можливо), на якій дане відношення є:
- а) функціональним; б) бієктивним:

$$A=\{(x,y)|(x,y) \in R^2 \& y=e^{x-1}\}$$

Нехай, $x \in X$, $y \in Y$, $x \in R$

Очевидно, для функціонального відношення A кожний переріз за будь-яким $x \in X$ містить не більш як один елемент $y \in Y$.

А для бієктивного відношення A кожний переріз за будь-яким $x \in X$ містить не більш як один елемент $y \in Y$ і навпаки.

$$y = \frac{e^x}{e}$$

Бачимо, що відношення є бієктивним (а, отже і функціональним) на проміжку ($-\infty$; ∞).

Завдання №2. Написати програму, яка знаходить матрицю бінарного відношення р⊂А×В, заданого на двох числових множинах. Реалізувати введення цих множин, та виведення на екран матриці відношення. Перевірити програмно якого типу є задане відношення. Навести різні варіанти тестових прикладів.

$p=\{(a,b)|a \in A \& b \in B \& (2b+1)>a\}$

```
#include <iostream>
      #include <math.h>
 3
 4
      using namespace std;
 5
 6
      int main()
 7 📑 {
8
          int n;
9
          cout << "\nEnter the lenght of A & B\n";
10
          cin >> n;
11
          if ((n>8)||(n<1))
12 🛱 {
13
              cout << "\nPlease, enter A < 8.\n";</pre>
14
              cin >> n;
16
17
         int *A = new int[n];
18
         int *B = new int[n];
19
         cout << "Enter ints for A.\n";
for (int i = 0; i<n; i++)</pre>
20
21
22
            { cin >> A[i];
22 { cin >> A[1]; }

23 cout << "Enter ints for B.\n";

24 for (int j = 0; j<n; j++)
25
              { cin >> B[j];
26
         cout << "\nArray A: {"; //susedered washala & 1 & a constrosum anameterem
27
28
         for (int i = 0; i<n; i++) { cout << A[i] << " "; };
29
          cout << "}";
          cout << "\nArray B: {";
30
31 for (int j = 0; j<n; j++) { cout << B[j] << " "; };
```

```
32 cout << "}\n";
33
34
           cout << "\nBinar relation:\n";</pre>
35
           for (int i = 0; i<n; i++)
36
               1
37
                   for (int j = 0; j<n; j++)
38
39
                        if (2*B[i]+1>A[j])
40
41
                           cout << " {" << A[j] <<",";
42
                           cout << B[i] << "}";
43
                        }
44
45
                    }
46
47
         int** Mat = new int* [n];
48
49
          for (int i = 0; i < n; i++)
50
51
                     Mat[i]=new int [n];
52
                    }
53
           for (int i = 0; i<n; i++)
      白
54
                    1
55
                        for (int j = 0; j < n; j + +)
56
57
                            if (2*B[i]+1>A[j])
58
                                {Mat[i][j]=1;}
59
                           else {Mat[i][j]=0;}
                        } }
60
61
           cout <<"\n\nMatrix.\n";
62
           for (int i = 0; i<n; i++)
63
                  1
64
                       for (int j = 0; j < n; j++)
65
66
                          cout << Mat[j][i] << " ";
67
68
                       cout << "\n";
69
70
           int refl = 0;
71
                for (int i = 0; i<n; i++)
72
     {
73
                       if (Mat[i][i]==1)
74
     75
                              refl++;
76
                          } }
77
               if (refl==n)
78
     cout << "\nMatrix is reflecsive.\n";</pre>
79
80
```

```
81
               else cout << "\nMatrix isn`t reflecsive.\n";
82
83
            int sym = 0;
                  for (int i = 0; i<n; i++)
84
85
                     -{
86
                          for (int j = 0; j < n; j + +)
87
88
                               if (Mat[i][i] == Mat[j][i])
      白
89
                                  1
90
                                      sym++;
91
                                  } } }
92
                 if (sym == pow(n,2))
93
                     1
91
                              } } }
 92
                if (sym==pow(n,2))
 93
                   1
 94
                       cout << "\nMatrix is symmetric.\n";</pre>
 95
                    }
 96
                else cout << "\nMatrix isn't symmetric.\n";</pre>
 97
           int a = 0;
 98
99
            int b = 0;
100
                for (int i = 0; i<n; i++)
101
      阜
102
                        for (int j = 0; j < n; j++)
103
      阜
104
                            for (int k = 0; k < n; k++)
105
106
                                if(Mat[i][j]==Mat[j][k]==Mat[i][k]==1)
107
108
                                   a++;
109
110
                                else if (Mat[i][j]==1 && Mat[j][k]==1 && Mat[i][k]==0)
111
112
                                       b++;
113
                                    }
114
                                else b++;
                            } } }
115
116
        if (b>=1)
                      cout << "\nMatrix isn`t tranzitive.\n";</pre>
        else if (a>=1) cout << "\nMatrix is tranzitive.\n";
117
118
           cout << "\n";
119
           return 0;
120
        }
```

Виснвок

Я набула практичних вмінь та навичок при побудові матриць бінарних відношень та визначені їх типів.